

Ontwikkelingssamenwerking begint bij gendergelijkheid, vrouwenrechten en feministische partnerschappen

WO=MEN input voor het AIV Adviestraject

Ontwikkelingssamenwerking in een veranderende wereld

Samenlevingen met meer gendergelijkheid scoren beter op sociale cohesie, economische stabiliteit, duurzame vrede en veiligheid. In een wereld waarin democratische waarden, mensenrechten, klimaatrechtvaardigheid en multilaterale samenwerking onder druk staan en economische ongelijkheid groeit, is investeren in gendergelijkheid en vrouwenrechten rechtvaardig, geopolitiek en economisch strategisch. Maak daarom gendergelijkheid en vrouwenrechten een strategische prioriteit in ontwikkelingssamenwerking en een geïntegreerd Nederlands buitenlandbeleid.

De Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking heeft de AIV om advies gevraagd over de toekomst van ontwikkelingssamenwerking tussen Europa, Nederland en het Mondiale Zuiden. Juist in het kader van de geopolitieke ontwikkelingen en in een tijd van wereldwijde bezuinigingen en anti-rechten pushback, is het cruciaal dat Nederland haar voortrekkersrol herpakt en gendergelijkheid een strategische prioriteit maakt.

De effectiviteit van ontwikkelingssamenwerking hangt in grote mate samen met de beleidscoherentie tussen het buitenlandse handels-, migratie-, klimaat-, veiligheids- en investeringsbeleid. Ook een stevige verankering van de rol van maatschappelijke organisaties als strategische samenwerkingspartner is een must.

WO=MEN Dutch Genderplatform biedt namens het ledenplatform onze suggesties voor het AIV adviestraject. Overkoepelend zijn onze belangrijkste aanbevelingen:

1. Maak gendergelijkheid en vrouwenrechten strategische prioriteit in ontwikkelingssamenwerking en een geïntegreerd Nederlands buitenlandbeleid
2. Maak de Gender, Vrede en Veiligheid-agenda hét fundament voor menselijke veiligheid en democratische weerbaarheid
3. Investeer in positie en rechten van vrouwen voor duurzame economische ontwikkeling en toekomstbestendige welvaart
4. Pak de voortrekkersrol gericht op een ambitieuze Europese genderagenda
5. Sta als voorvechter pal voor vrouwenrechten in multilaterale besluitvorming en mondiaal bestuur

Over WO=MEN Dutch Gender Platform

Zo'n 56 organisaties en 150 professionals zijn verbonden aan WO=MEN Dutch Gender Platform. Dit zijn onder meer ontwikkelingsorganisaties, vrouwenrechtenorganisaties, vredesorganisaties, vakbonden en ondernemers. Samen werken we aan een rechtvaardige wereld waarin gendergelijkheid en de rechten van vrouwen en meiden in al hun diversiteit worden gerespecteerd.

1. Maak gendergelijkheid en vrouwenrechten strategische prioriteit in ontwikkelingssamenwerking en een geïntegreerd Nederlands buitenlandbeleid

Onze democratische rechtsorde, mensenrechten en multilaterale samenwerking staan steeds verder onder druk door autocratische regimes en repressieve bewegingen. Een essentieel onderdeel van de strategie van deze buitenlandse mogendheden is het uithollen van gendergelijkheid en vrouwenrechten. Het terugdraaien van de rechten van vrouwen en de LHBTQIA+ gemeenschap is daarmee een duidelijke indicator van democratisch verval.

Deze groeiende mondiale anti-rechtenbeweging gedijt wanneer maatschappelijke ruimte en democratische tegenmacht krimpen, met als gevolg dat politieke, diplomatieke en maatschappelijke inzet op mensenrechten, democratie en rechtsorde, nog verder wordt bemoeilijkt. Ons ontwikkelingssamenwerkingsbeleid en geïntegreerd buitenlandbeleid moeten gendergelijkheid daarom prioriteren om democratieën en de internationale rechtsorde te ondersteunen.

- **Combineer eigenstandige inzet voor gendergelijkheid met robuuste gendermainstreaming in alle programma's.** Genderongelijkheid is een belangrijke onderliggende oorzaak van (sociaal-)economische achterstand en armoede, democratische achteruitgang en conflict. Daarom is het van belang dat in alle beleidscyclusprocessen – van handel tot veiligheid, van klimaatinzet tot humanitaire hulp en toegang tot recht - gendergelijkheid wordt geïntegreerd. Daarnaast is een

eigenstandige beleidsmatige, diplomatieke en financiële inzet noodzakelijk om het werk van gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties te versterken. Zij zijn de eerste defensielinie in de strijd om mensenrechten, vrije en veilige samenlevingen. Nederland was [uniek](#) in de steun aan maatschappelijke organisaties uit het Mondiale Zuiden voor hun werk op gelijke rechten. Het kabinet moet de kans grijpen deze voortrekkersrol weer te claimen én waar te maken.

- **Investeer in flexibele, langdurige kernfinanciering op basis van vertrouwen in gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties.** Vrouwen en meiden in al hun diversiteit zijn leiders en agents of change. Zorg ervoor dat financiering ook ten goede komt aan jongerenbewegingen, LHBTQIA+-bewegingen, organisaties die opkomen voor SRGR en bredere netwerken die pal staan voor mensenrechten. Zet daarbij in op het beschermen en versterken van lokaal en Zuidelijk leiderschap. Erken lokale gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties als strategische samenwerkingspartners, niet slechts als uitvoerders.
- **Veranker financiële steun voor agendasetting, pleitbezorging en tegenmacht. Zorg ervoor dat in de huidige beschikbare én toekomstige middelen voor maatschappelijke organisaties, zij blijvend zelf hun prioriteiten en interventies kunnen bepalen.** Er hoort programmatische ruimte te zijn voor zowel dienstverlening (bijv. seksuele en reproductieve gezondheidsdiensten), als agendasetting, pleitbezorging, bewegingsopbouw en het functioneren als tegenmacht. Dit zijn essentiële interventies om maatschappelijke en politieke ruimte voor gendergelijkheid en vrouwenrechten te beschermen en bevorderen. Dat lukt alleen als maatschappelijke organisaties vrij zijn om in te zetten op het verbeteren van wetgeving, beleid, normen en budgetten, en het ter verantwoording roepen van overheden wanneer rechten worden geschonden of beleid negatieve gevolgen heeft (óók de Nederlandse overheid), inclusief via regionale of internationale gremia. Maar ook om weerstand te bieden tegen de anti-rechtenbeweging en (verdere) achteruitgang te voorkomen.
- **Bescherm verworvenheden op het gebied van SRGR en investeer in vooruitgang.** Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten zijn een hoeksteen van gendergelijkheid. Wanneer meiden, vrouwen en LHBTQIA+ personen vrij, veilig en gezond keuzes kunnen maken over hun eigen lichaam, biedt dat kansen op het gebied van onderwijs, economische zelfstandigheid, gelijkwaardige relaties en de vrijheid om hun leven in te richten zoals zij dat willen. Nederland heeft een belangrijke rol gespeeld in de verbetering van de toegang tot SRGR wereldwijd. Nu staan deze verworvenheden onder druk door groeiende anti-rechtenbewegingen. Dat geldt o.a. op het gebied van abortus, seksuele voorlichting en LHBTQIA+ rechten. Prioriteer beleidsmatige, diplomatieke en financiële steun voor SRGR om verworvenheden te beschermen en vooruit te blijven gaan.
- **Garandeer inclusieve gendergelijkheid.** Maak al het beleid op gendergelijkheid intersectioneel en richt programma's en interventies expliciet op groepen die structureel worden gediscrimineerd, buitengesloten en ondervertegenwoordigd zijn, zoals jonge vrouwen met een handicap, LHBTQIA+ personen, vluchtelingen en migranten.
- **Ontwikkel een rijksbrede strategie om de wereldwijde anti-rechten en anti-gender pushback adequaat te adresseren.** Op dit moment ontbreekt het Nederland aan een coherente, rijksbrede strategie om de anti-rechtenbeweging te bestrijden. Binnen het Nederlandse OS-beleid bestaat een succesvolle bestrijding uit het investeren in het werk van maatschappelijke organisaties, gericht op capaciteitsversterking ten behoeve van herkenning, een veilige respons én preventie – zoals juridische ondersteuning, digitale veiligheid en het versterken van de weerbaarheid van gemeenschappen. Betere inzet op monitoring, maatschappelijke en politieke kennisverbreding en –verdieping m.b.t. anti-rechtenactoren is eveneens noodzakelijk. Nederland dient hierbij in te zetten op de eigen diplomatieke inzet in multilaterale fora, bilaterale relaties, alsook internationale (maatschappelijke) coalities die de verschillende rechtenagenda's met elkaar verbinden en gezamenlijk contra-strategieën ontwikkelen.

2. Maak de Gender, Vrede en Veiligheid-agenda hét fundament voor menselijke veiligheid en democratische weerbaarheid

In een wereld die wordt gekenmerkt door toenemende geopolitieke spanningen, gewelddadige conflicten, de klimaatcrisis en democratische terugslag, blijft de [Women, Peace and Security \(WPS\)-agenda, inclusief het Nationaal Actieplan 1325](#), een onmisbaar kader voor toekomstbestendige ontwikkelingssamenwerking. Conflicten ontstaan en escaleren waar (gender)ongelijkheid, uitsluiting en fragiele instituties bestaan. Tegelijkertijd laat [onderzoek](#) zien dat vredesprocessen duurzamer zijn wanneer vrouwen en jongeren betekenisvol deelnemen aan besluitvorming en vredesopbouw. Investerings in gendergelijkheid, vrouwenrechten en maatschappelijke weerbaarheid zijn daarom geen aanvullende doelstellingen, maar essentiële voorwaarden voor duurzame vrede, veiligheid en ontwikkeling.

Een integraal en intersectioneel veiligheidsbegrip is daarbij noodzakelijk. Menselijke veiligheid, democratische weerbaarheid, gendergelijkheid en klimaatbestendigheid zijn nauw met elkaar verbonden. Klimaatverandering, grondstoffenschaarste, gedwongen migratie en conflict-gerelateerd seksueel geweld treffen vrouwen en meisjes vaak onevenredig hard, terwijl zij tegelijkertijd een sleutelrol spelen in conflictpreventie, bemiddeling, wederopbouw en duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen.

Het Nederlandse Nationaal Actieplan 1325 is een instrument dat deze samenhangende uitdagingen aanpakt, in nauwe samenwerking met lokale en diaspora vrouwenrechten- en vredesorganisaties. Voor de toekomst van ontwikkelingssamenwerking zijn daarom drie prioriteiten cruciaal:

- **Investeer structureel** in de uitvoering van de WPS-agenda en de aanpak van conflict-gerelateerd seksueel geweld, evenals toegang tot gerechtigheid en adequate hulpverlening in door conflict-getroffen gebieden.
- **Versterk** de betekenisvolle participatie, bescherming en financiering van lokale vrouwenorganisaties en vrouwelijke mensenrechtenverdedigers.
- **Ontwikkel** een gendertransformatieve, mensgerichte en integrale veiligheidsvisie waarin diplomatieke, maatschappelijke, militaire, klimaat-, migratie- en ontwikkelingsinspanningen elkaar versterken bij het aanpakken van de structurele oorzaken van ongelijkheid en conflict.

3. Investeer in positie en rechten van vrouwen voor duurzame economische ontwikkeling en toekomstbestendige welvaart

Economieën waarin vrouwen en meiden in al hun diversiteit veilig en volwaardig deelnemen hebben meer concurrentievermogen, zijn productiever en [weerbarder](#). Ook de urgente strijd tegen de klimaatcrisis is alleen [effectief en rechtvaardig](#) als gendergelijkheid integraal wordt meegenomen. Maak werk van ontwikkelingssamenwerking die bijdraagt aan inclusieve en duurzame economische ontwikkeling gebaseerd op gendergelijkheid, die waardig werk bevordert en de ecologische grenzen van onze planeet respecteert.

- **Bevorder duurzame en inclusieve handel, en prioriteer gendergelijkheid en vrouwenrechten in het Nederlandse handels- en investeringsbeleid.** Versterkte beleidscoherentie en stevige inzet van maatschappelijke organisaties is noodzakelijk om het Nederlandse handelsbelang niet de overhand te geven. Dat vraagt om de betekenisvolle betrokkenheid van maatschappelijke organisaties en vakbonden die zich inzetten voor gendergelijkheid en vrouwenrechten bij alle fasen van beleid en implementatie.
- **Investeer in en versterk de rol van maatschappelijke organisaties, zowel in Nederland als in het Mondiale Zuiden, waaronder vakbonden, gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties.** Hun positie staat enorm onder druk door krimpende maatschappelijke ruimte en bezuinigingen. Juist hun sterke en onafhankelijke rol is cruciaal om risico's en rechtenschendingen in handelsketens tijdig te signaleren en adresseren. Deze organisaties weten als geen ander wat er lokaal speelt en beschikken over lokaal netwerk en relevante praktijkkennis van onder meer voedselzekerheid, klimaatadaptatie, watermanagement, leefbaar loon en arbeidsomstandigheden.

- **Ontwikkel stevig flankerend beleid en mitigerende maatregelen rond IMVO-wetgeving.** Houd hierbij de OESO-richtlijnen als basis, zet in op gender responsive due diligence en focus consistent op het aanpakken van de meest ernstige misstanden in handelsketens. Vrouwen zijn wereldwijd oververtegenwoordigd in de laagstbetaalde en precare banen in internationale waardeketens en worden vaak geconfronteerd met informele arbeid, gendergerelateerd geweld, discriminatie en onderbetaling, seksuele intimidatie en gendergerelateerd geweld. Ook ondervinden zij extra barrières bij participatie, klachtenprocedures en toegang tot recht en herstel. Zorg dat vrouwen en andere rechthebbenden veilig en volwaardig kunnen meedoen aan consultaties.
- **Stel gendergelijkheid en vrouwenrechten centraal in internationaal klimaatbeleid.** Vrouwen en meiden, maar ook andere groepen in een gemarginaliseerde positie, zoals trans personen, jongeren en inheemse gemeenschappen, worden harder getroffen door de klimaatcrisis, ondanks dat zij hier het minst aan bijdragen. Tegelijkertijd spelen vrouwen, met name in het Mondiale Zuiden, een sleutelrol in de strijd tegen de klimaatcrisis en het behoud van biodiversiteit. Zij beschikken over waardevolle kennis over klimaatadaptatie en zijn pioniers in belangrijke sectoren zoals bossen en landbouw. Het is daarom essentieel dat gendergelijkheid structureel geïntegreerd wordt in klimaatbeleid, in lijn met het in 2025 aangenomen [Bélem UNFCCC Gender Action Plan](#). Geef daarbij in het Nederlands OS-beleid en programma's prioriteit aan structurele en betekenisvolle deelname aan politieke besluitvorming door vrouwen en meiden, vakbondsvertegenwoordigers en milieu- en mensenrechtenverdedigers, met name uit het Mondiale Zuiden - van lokaal niveau tot internationale klimaatonderhandelingen.
- **Naast het aanpakken van onderliggende structurele ongelijkheden en het gebrek aan toegang van vrouwen tot landrechten, is inzet op sociale bescherming, financiering en eigendom cruciaal.** Maak daarbij financiering toegankelijker, flexibeler en meerjarig voor vrouwen- en gendergelijkheidsorganisaties, zodat zij hun werk duurzaam kunnen voortzetten en versterken op basis van de prioriteiten en expertise die zij lokaal hebben opgebouwd. Wij adviseren het kabinet [ten minste 88%](#) van de klimaatfinanciering aan initiatieven te besteden die gendergelijkheid bevorderen, waarvan minimaal 15% aan initiatieven met gendergelijkheid als primaire doelstelling. Dit is conform het [Global Acceleration Plan uit 2021](#).

4. Pak de voortrekkersrol gericht op een ambitieuze Europese genderagenda

De groeiende weerstand tegen gendergelijkheid, krimpende maatschappelijke ruimte en toenemende geopolitieke en economische instabiliteit, vereisen een ambitieuze en samenhangende inzet op gendergelijkheid en vrouwenrechten in al het externe optreden van de EU. Het is noodzakelijk dat de EU in haar buitenland- en ontwikkelingssamenwerkingsbeleid belangrijke uitdagingen aanpakt; zoals de dalende financiering voor het werk op gendergelijkheid en vrouwenrechten, beleidscoherentie, de hardnekkige kloof tussen beleid en de geleefde ervaringen van vrouwen in al hun diversiteit, evenals het nemen van politieke verantwoordelijkheid. Vanuit het toekomstige [Vierde Europese Gender Actieplan \(GAP IV\)](#) is het cruciaal dat de EU inzet op betekenisvolle samenwerking met gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties.

- **Gendergelijkheid is een overkoepelend thema dat integraal onderdeel uit dient te maken van alle onderdelen van het brede EU-buitenlandbeleid.** Intersectionaliteit, een op mensenrechten gebaseerde benadering en een gender-transformatieve aanpak horen duidelijke uitgangspunten te zijn die consequent door de EU op het hoogste politieke niveau worden uitgedragen.
- **De EU moet de financiering voor gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties, inclusief lokaal-geleide initiatieven en bewegingen, aanzienlijk verhogen.** Deze organisaties spelen een essentiële rol bij het beschermen van mensenrechten, het bevorderen van democratie en het bereiken van gemarginaliseerde gemeenschappen. We doen de oproep tot een bindende doelstelling van tenminste 5% van de officiële Europese ontwikkelingshulp (ODA) ten behoeve

van de ondersteuning van gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties.

- **Nederland dient het toekomstige GAP-IV te onderschrijven en zich te committeren om de doelstellingen op gendergelijkheid volledig te behalen.** Onderdeel daarvan is de afspraak (reeds onderdeel van het huidige actieplan (GAP-III, dat Nederland [in 2021 al onderschreef](#)) dat ten minste 85% van alle nieuwe programma's bijdraagt aan gendergelijkheid (Genderindicator 1). Wij pleiten ervoor dat Nederland zich hardmaakt voor een stijging van genderspecifieke acties (Genderindicator 2) van 5% naar 20%. Een dergelijke aanscherping en navolging door EU-lidstaten - inclusief Nederland - duidt op een stevige ambitie gericht op de bevordering van gendergelijkheid.
- **Bescherm en bevorder Europese regelgeving op het gebied van Internationaal Verantwoord Ondernemen (IMVO), duurzaamheid, mensenrechten en gendergelijkheid.** De ernstige afzwakking van gepaste zorgvuldigheidsverplichtingen als gevolg van de dereguleringstrend binnen de EU bedreigt de bescherming van mensen- en arbeidsrechten in mondiale waardeketens. Vrouwen worden hierdoor onevenredig hard geraakt omdat zij oververtegenwoordigd zijn in informele en laagbetaalde arbeid en vaker worden geconfronteerd met gendergerelateerd geweld, intimidatie en discriminatie. Nederland dient zich binnen de EU hard te maken voor sterke en effectieve IMVO-regelgeving met expliciete aandacht voor genderspecifieke risico's.
- **Pleit voor gendergelijkheid en vrouwenrechten als structureel onderdeel van nieuwe en bestaande EU-handelsakkoorden.** Handelsafspraken hebben een andere impact op vrouwen als gevolg van hun positie op de arbeidsmarkt, toegang tot productieve middelen, onbetaalde zorgtaken en discriminatie. Zet daarbij in op afdwingbaarheid, implementatie en monitoring van afspraken over gender en handel, en betekenisvolle betrokkenheid van maatschappelijke organisaties en vakbonden die zich inzetten voor gendergelijkheid en vrouwenrechten.
- **Maak [Global Gateway](#) financiering toegankelijk voor gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties.** Om daadwerkelijk bij te dragen aan inclusieve ontwikkeling, lokaal draagvlak en gendergelijkheid, is hun betekenisvolle betrokkenheid bij alle fasen van Global Gateway projecten cruciaal.
- **Vorm als Nederland coalities met gelijkgezinde lidstaten voor een ambitieuze genderagenda en een effectieve aanpak van anti-rechten en anti-gender bewegingen in en buiten Europa.** Het is noodzakelijk dat de EU-ambitie toont om groeiend autoritarisme en de aanvallen op gendergelijkheid, die gericht zijn op het uithollen van democratie en mensenrechten, tegen te gaan. Nederland kan hier een belangrijke voortrekkersrol vervullen.

5. Sta als voorvechter pal voor vrouwenrechten in multilaterale besluitvorming en mondiaal bestuur

Het is zaak dat Nederland zich opnieuw opwerpt als krachtige voorvechter van het multilaterale bestel voor mensenrechten. In alle Nederlandse inzet gericht op een geloofwaardig, toekomstbestendig multilateraal besluitvormingsstelsel en de post-2030 agenda, is het cruciaal dat Nederland een nauwe samenwerking zoekt met het maatschappelijk middenveld, lokaal-geleide initiatieven en internationale (maatschappelijke) coalities vanuit het principe "*Nothing About Us Without Us*".

- **De verankering van gendergelijkheid, vrouwenrechten en SRGR moeten prioriteit zijn in de hervorming van de Verenigde Naties (VN).** De hervorming van de Verenigde Naties biedt kansen en risico's voor het mandaat van de VN op het gebied van gendergelijkheid en SRGR. Anti-rechtenactoren proberen systematisch bestaande internationale normen en afspraken over gendergelijkheid, zelfbeschikkingsrecht, LHBTQIA+ rechten en SRGR te verwateren en zelfs af te schaffen. Nederland moet zich actief inzetten om de mandaten en slagvaardigheid van de VN op het gebied van gendergelijkheid, SRGR en HIV/aids te beschermen en versterken, onder andere door geïntensiveerde samenwerking met gelijkgestemde landen binnen en buiten de eigen regio en maatschappelijke partners uit het Mondiale Zuiden, om te voorkomen dat gendergelijkheid,

vrouwenrechten en SRGR van de internationale politieke agenda verdwijnen door toenemende geopolitieke en financiële druk.

- **Positioneer Nederland als een krachtige voorvechter ten behoeve van gendergelijkheid, vrouwenrechten en SRGR in de post-2030 agenda én als aanjager om huidige SDG-inspanningen wereldwijd te versnellen.** De tweetrapsbenadering vraagt van Nederland dat onze overheid in multilaterale fora consequent pal blijft staan voor gendergelijkheid en SRGR in het versterken van de bredere mensenrechtenagenda, én als onderdeel van de ontwikkelingsagenda. Zowel via stille diplomatieke acties als luid en duidelijke publieksdiplomatie en geïntensiveerde samenwerking met gelijkgestemde landen uit verschillende regio's. Dat geldt ook bestaande initiatieven zoals [het Pathfinder Country Initiative op SDG 8.7](#) (uitbannen kinderarbeid), waarin Nederland zich aan [een Roadmap](#) heeft gecommitteerd.
- **Wij moedigen het kabinet aan hierbij in te zetten op het versterken van lokaal en Zuidelijk leiderschap en juist de toegang tot de besluitvormingsprocessen over de wereldwijde bestuursstructuur en de post-2030 agenda te vergroten voor die groepen die hier moeilijker of geen toegang tot hebben** – waaronder gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties, jongerenbewegingen, LHBTQIA+-bewegingen, netwerken en organisaties die opkomen voor SRGR. Deze aanpak vraagt om verbeterde strategische afstemming en samenwerking met deze organisaties en bewegingen, zodat hervormingen en de post-2030 agenda tot stand komen via een inclusief proces en gedragen worden door maatschappelijke bewegingen wereldwijd.
- **Grijp de kans om een aanjaagrol te pakken voor een bindend [VN Verdrag Mensenrechten en Bedrijfsleven](#).** Wij roepen de Nederlandse overheid op zich in te zetten voor een ambitieus en constructief Europees onderhandelingsmandaat, met daarin expliciete aandacht voor de nadelige gevolgen van transnationale bedrijfsactiviteiten voor vrouwen en meiden in al hun diversiteit.
- **Als internationale voorvechter van het multilaterale bestel voor mensenrechten, heeft Nederland de plicht het goede voorbeeld te geven op diens eigen commitments aan de uitvoer van bindende internationale en verdragsrechtelijke verplichtingen over gendergelijkheid en vrouwenrechten.** Zoals de [Istanbul Conventie](#), Resolutie 1325 van de VN Veiligheidsraad en het [VN-Vrouwenverdrag](#) (CEDAW). Begin 2026 is Nederland nog over de uitvoer van het CEDAW [ter verantwoording is geroepen](#). Zichtbare toewijding en verantwoording op deze verdragen en andere afspraken zoals de [Beijing Verklaring & Platform voor Actie](#) (BPFA) en het [Actieprogramma van de International Conference on Population & Development](#) (ICPD) is voor de (internationale) Nederlandse geloofwaardigheid een must.